

MVCRX08IPT49
prvotní identifikátor

odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV- 72854-2/ODK-2025

Praha 9. května 2025

Obec Slatinky
Slatinky 111
783 42 Slatinky

Střet zájmů člena zastupitelstva

Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra obdržel Váš e-mail ze dne 30. dubna 2024, týkající se situace, k níž mělo dojít na zasedání zastupitelstva obce Slatinky. Jak jste uvedla, na zasedání zastupitelstva mělo dojít k hlasování o přijetí dohody o narovnání, přičemž jeden ze 7 zastupitelů (povoláním právník) prohlásil, že „jako právník nemůže hlasovat o přijetí či nepřijetí této dohody, protože se tázal na Advokátní komoře a tam mu to zakázali.“ Důvodem by přitom měl být střet zájmů tohoto zastupitele. V souvislosti s tím se jakožto starostka obce ptáte, zda skutečně existuje nějaké takové nařízení, které by zastupiteli bránilo v jeho hlasování. Vedle toho se ptáte i na teoretickou situaci, zda v případě, kdy by zastupitelstvo dohodu o narovnání neschválilo (a obci by tak vznikla škoda cca 1,7 mil. Kč), bylo možné posoudit jednání zastupitelů jako porušení povinnosti nakládat s obecním majetkem s péčí řádného hospodáře, resp. kdo by za takovou škodu odpovídal. K tomu Vám sdělujeme následující:

Co se týče možného střetu zájmů, k němu považujeme za vhodné vyjádřit se nejprve v obecné rovině. Tuto problematiku upravuje § 83 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“). Z něj vyplývá, že: „Člen zastupitelstva obce, u něhož skutečnosti nasvědčují, že by jeho podíl na projednávání a rozhodování určité záležitosti v orgánech obce mohl znamenat výhodu nebo škodu pro něj samotného nebo osobu blízkou, pro fyzickou nebo právnickou osobu, kterou zastupuje na základě zákona nebo plné moci (střet zájmů), je povinen sdělit tuto skutečnost před zahájením jednání orgánu obce, který má danou záležitost projednávat.“ Je tak zřejmé, že pokud někteří členové zastupitelstva mají na konkrétním výsledku hlasování osobní zájem, mají dle tohoto ustanovení zákona o obcích povinnost na tuto skutečnost zbytek zastupitelstva upozornit. Zároveň však platí, že i kdyby tento osobní zájem existoval, záleží pouze na osobním rozhodnutí každého konkrétního člena

zastupitelstva, jak bude v dané věci hlasovat, resp. zda vůbec bude hlasovat. Zastupitelstvo zde nemá možnost takového člena zastupitelstva z hlasování např. vyloučit nebo mu hlasování jinak znemožnit.

Rovněž přitom musíme upozornit na skutečnost, že i když člen zastupitelstva před přijetím usnesení poruší svoji povinnost dle § 83 odst. 2 zákona o obcích a svůj vztah k projednávané věci nenahlásí, nemá tato skutečnost vliv na platnost a zákonnost takto přijatého usnesení. Toto ustanovení totiž neobsahuje žádnou sankci, která by se aplikovala v případě jeho nesplnění.

Vedle výše uvedeného ustanovení § 83 odst. 2 zákona o obcích je v některých případech aplikovatelný i zákon č 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSZ“). Konkrétně se jedná o § 8 odst. 1 ZSZ, dle něž platí následující: *„Veřejný funkcionář je povinen při jednání ústavního orgánu, jiného státního orgánu, orgánu územního samosprávného celku nebo orgánu právnické osoby vzniklé ze zákona, ve kterém vystoupí v rozpravě, předloží návrh nebo je oprávněn hlasovat, oznámit svůj poměr k projednávané věci, jestliže se zřetelem k výsledku projednání věci by mu mohla vzniknout osobní výhoda nebo újma anebo má-li na věci jiný osobní zájem; to neplatí, jde-li jinak o prospěch nebo zájem obecně zřejmý ve vztahu k neomezenému okruhu adresátů.“*

Rozdíl mezi ZSZ a zákonem o obcích spočívá v tom, že ZSZ se použije na uvolněné členy zastupitelstva a z neuvolněných členů pouze na ty, kteří vykonávají funkce starosty obce, na místostarosty tzv. dvojkových a trojkových obcí a na členy rady trojkových obcí, zatímco zákon o obcích platí pro všechny zbývající neuvolněné členy zastupitelstva. **Ve Vašem případě z internetových stránek obce Slatinky (<https://www.slatinky.cz>) vyplývá, že Vámi zmíněným zastupitelem je zřejmě JUDr. Lukáš Janák, který přitom je „řadovým“ zastupitelem (a tedy zřejmě zastupitelem neuvolněným). V takovém případě se tedy uplatní postup dle § 83 odst. 2 zákona o obcích, nikoliv dle ZSZ.**

Je také nutné si rovněž uvědomit, co je smyslem jak § 8 odst. 1 ZSZ, tak i § 83 odst. 2 zákona o obcích. **Tyto zákony nepřikazují členům zastupitelstva to, že by se nikdy nemohli dostat do střetu zájmů, případně že by nikdy nemohli na zasedáních orgánů obce hlasovat ve svůj prospěch. Smyslem těchto ustanovení je, že pokud dojde ke střetu veřejného zájmu se zájmem osobním, nesmí člen zastupitelstva upřednostňovat svůj osobní zájem před zájmy obce.** Pokud tedy např. dojde k situaci, kdy se veřejný zájem (zájem celé obce) shoduje se zájmem konkrétního člena zastupitelstva, nejedná se vůbec o střet zájmů. Tento střet nastává až v situaci, kdy se má např. rozhodovat o usnesení, jehož přijetí na jednu stranu způsobí prospěch celé obci, avšak na stranu druhou bude nevýhodné pro konkrétního člena zastupitelstva. Zákon o obcích zde – byť to v daném ustanovení není výslovně uvedeno – fakticky zakazuje tomuto členu zastupitelstva zneužít svého

postavení a hlasovat tak, že by svůj osobní prospěch postavil nad „obecné blaho“. Člen zastupitelstva by tak měl buď hlasovat přímo proti svému osobnímu zájmu, nebo se alespoň v celé věci zdržet hlasování.

Ve Vámi uvedeném případě tak lze shrnout, že skutečnost, kdy člen zastupitelstva zároveň vykonává povolání právníka (resp. advokáta – vzhledem k Vaší informaci o „zákazu Advokátní komory“), nijak nebrání tomu, aby tento zastupitel na zasedáních zastupitelstva hlasoval o projednávaných záležitostech.

Stejně tak nám není ani známo nic v tom smyslu, že by konkrétní stavovské komory (profesní sdružení, jako Česká advokátní komora, Česká lékařská komora atd.) mohly nějakým způsobem bránit svým členům vykonávat mandát člena zastupitelstva. Pokud budeme hovořit konkrétně o výkonu advokacie, ten je primárně upraven zákonem č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOA“). ZOA přitom upravuje i fungování České advokátní komory (ČAK). Ačkoliv náš odbor není odborníkem na danou problematiku (gestorem ZOA je Ministerstvo spravedlnosti), máme za to, že z konkrétních ustanovení ZOA vyplývá pouze to, že ČAK může za splnění určitých okolností zakázat svým členům (advokátům) výkon advokacie. Oprávnění ČAK však nejsou koncipována tak, že by mohla svému členovi zakazovat výkon veřejné funkce (zastupitel, poslanec, senátor atd.), resp. zakazovat mu hlasovat v konkrétních záležitostech. Pokud byste však chtěla mít v dané záležitosti skutečně jistotu, doporučujeme Vám tento dotaz konzultovat právě s Ministerstvem spravedlnosti, případně rovnou se samotnou ČAK. **Nicméně i kdyby se hlasováním mohl člen zastupitelstva-advokát dostat do rozporu se ZOA či stavovskými předpisy, nemohlo by to mít žádné dopady na platnost jím odevzdaného hlasu z pohledu zákona o obcích.**

Váš druhý dotaz se týkal teoretické situace, zda v případě, kdy by zastupitelstvo dohodu o narovnání neschválilo (a obci by tak vznikla škoda cca 1,7 mil. Kč), bylo možné posoudit jednání zastupitelů jako porušení povinnosti nakládat s obecním majetkem s péčí řádného hospodáře, resp. kdo by za takovou škodu odpovídal.

Zde je třeba v první řadě zdůraznit, že náš odbor (resp. Ministerstvo vnitra) není oprávněn posuzovat, zda konkrétní postup obce při nakládání s jejími finančními prostředky je či není v souladu s právními předpisy. Povinnost obcí nakládat se svým majetkem tzv. s péčí řádného hospodáře je sice upravena v § 38 zákona o obcích, nicméně přezkum hospodárnosti a účelnosti dle tohoto ustanovení nelze podřadit pod obecná ustanovení o dozoru nebo kontrole nad samostatnou působností obcí ze strany Ministerstva vnitra (viz § 124 odst. 6 a § 129 odst. 1 zákona o obcích). Tento přezkum je uskutečňován především postupem podle zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných

svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPH“). Přezkoumání hospodaření v případě obcí vykonávají buď krajské úřady, nebo – podle volby každé obce – auditori (auditorské společnosti). Podrobněji se této otázce věnuje metodické doporučení našeho odboru č. 7.2, nazvané „Povinnosti obcí při nakládání s obecním majetkem podle zákona o obcích“. Toto doporučení (aktualizované k 1. červenci 2016 a dostupné v elektronické podobě na internetových stránkách našeho odboru <https://mv.gov.cz/odk2/> v rubrice Metodické materiály a stanoviska odboru) se přitom tomuto tématu věnuje na str. 84 – 85. Současně nejsme kompetentní k posuzování, zda by jednání, resp. nehlasování zastupitele mohlo být v konkrétním případě v rozporu s § 159 občanského zákoníku. O tom by musely případně rozhodnout soudy.

Váš dotaz bychom Vám proto doporučovali konzultovat primárně s Vaším krajským úřadem, resp. auditorskou společností (v závislosti na tom, kdo v rámci obce fakticky vykonává každoroční přezkum hospodaření ve smyslu ZPH). Případně je možné Váš dotaz směřovat i přímo na Ministerstvo financí jakožto gestora ZPH a tedy odborníka na tuto problematiku.

Závěrem je nutné pro úplnost podotknout, že výše uvedený právní názor není právně závazný, neboť závazný výklad právních předpisů přísluší pouze soudům.

Ing. Bc. Miroslav Veselý
ředitel odboru

v z. Mgr. Jan Roneš
vedoucí oddělení vzdělávání a
samosprávných agend územních
samosprávných celků

Vyřizuje: Mgr. Martin Vašica
tel. č.: 974 816 485
e-mail: posta@mv.gov.cz